

Tytuł	Procedura zewnętrzna przyjmowania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych - Załącznik do Zarządzenia Nr 123/2024 r. z dnia 30.12.2024 r.				
Wersja	01	z dnia	30.12.2024 r.	Symbol	PZZ 01
Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu Aleja Wyzwolenia 20-24, 58-300 Wałbrzych		Kategoria informacji			zewnętrzna

**PROCEDURA ZEWNĘTRZNA
ZGŁASZANIA
NARUSZEŃ PRAWA I PODEJMOWANIA
DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH
W ORGANIE PUBLICZNYM
STAROSTWIE POWIATOWYM
W WAŁBRZYCHU
ALEJA WYZWOLENIA 20-24
58-300 WAŁBRZYCH**

STATUS DOKUMENTU	
Sporządził	Zatwierdził
Koordinator ds. przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych Tomasz Więckowski	Starosta Wałbrzyski Leonard Górski
Dokument wraz z załącznikami jest własnością Administratora danych. Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie i rozpowszechnianie całości lub części dokumentu wyłącznie za zgodą Pracodawcy.	

KARTA PRZEGLĄDU I HISTORII ZMIAN W DOKUMENTACJI

LP	Data	Zakres zmian	Opracował

§ 1. Cel Procedury

1. Procedura zgłaszania zewnętrznych naruszeń prawa i podejmowania działań następczych zostaje ustanowiona w **Starostwie Powiatowym w Wałbrzychu reprezentowanym przez Starostę Wałbrzyskiego, z siedzibą Aleja Wyzwolenia 20-24, 58-300 Wałbrzych, tel.:(+48)748460700, adres poczty e-mail: sekretariat@powiatwalbrzyski.pl adres strony podmiotowej <https://www.powiatwalbrzyski.pl> (zwany dalej: Organem publicznym)** w celu przyjęcia przejrzystych zasad dotyczących zgłoszeń zewnętrznych dotyczących naruszeń prawa, rozpoznawania tych zgłoszeń, objęcia ochroną osób zgłaszających informacje o naruszeniach prawa, jak również w celu zwiększenia poziomu etyki oraz skutecznego zapobiegania występowania nieprawidłowości w obszarach wskazanych w Procedurze.
2. **Organ publiczny** podejmuje wszelkie możliwe środki dla zapewnienia skuteczności i przestrzegania Procedury, ochrony przed działaniami odwetowymi oraz kształtowania atmosfery zaufania oraz otwartej komunikacji w Organie.
3. Niniejsza Procedura stanowi procedurę przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych przez **Organ publiczny** w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024r., poz. 928 ze zm.).
4. Procedura obejmuje zgłoszenie informacji o naruszeniach prawa, uzyskanych w kontekście związanym z pracą, dotyczących dziedzin prawnych określonych w art. 3 ust. 1 ustawy.
5. Jeżeli zgłoszenie należy do zakresu działania innego organu publicznego, wówczas zostanie przekazane do właściwego Organu Publicznego.
6. Przed dokonaniem zgłoszenia zewnętrznego, które dotyczy Organu, w którym doszło do naruszenia prawa, zachęca się do skorzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych tego Organu, szczególnie wtedy, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej podmiotu.
7. Przed dokonaniem zgłoszenia zewnętrznego, można skorzystać z poufnej porady upoważnionego pracownika - Koordynatora ds. przyjmowania zgłoszeń. W tym celu należy skorzystać z danych kontaktowych podanych na BIP.

§ 2. Definicje

Użyte w Procedurze pojęcia przyjmują następujące znaczenie:

- 1) **Organ Publiczny** – **Starostwie Powiatowym w Wałbrzychu, reprezentowanym przez Starostę;**
- 2) **Działania następcze** – działania podjęte na skutek złożenia Zgłoszenia w celu oceny rzetelności zawartych w nim informacji oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem Zgłoszenia, w szczególności przez Postępowanie Wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach niniejszej Procedury;
- 3) **Działanie odwetowe** – bezpośrednie lub pośrednie działanie, lub zaniechanie mające miejsce w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem zewnętrznym lub ujawnieniem publicznym, i które wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę Sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko Sygnaliście;
- 4) **Informacja o naruszeniu prawa** – informacja, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w zakresie określonym ustawą;
- 5) **Informacja zwrotna** – przekazana Sygnaliście informacja na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
- 6) **Komisja Wyjaśniająca** – powołana przez **Organ Publiczny** w celu rozpoznania Zgłoszenia w Postępowaniu Wyjaśniającym, także jako „Komisja” lub upoważniona osoba;

- 7) **Kontekst związany z pracą** – przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w **Organie** lub na jego rzecz, w ramach których uzyskano Informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
- 8) **Osoba, której dotyczy Zgłoszenie** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazana w Zgłoszeniu jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub jako osoba, z którą osoba ta jest powiązana;
- 9) **Osoba pomagająca w dokonaniu Zgłoszenia** – osoba fizyczna, która pomaga Sygnaliście w Zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w Kontekście związanym z pracą, i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
- 10) **Osoba powiązana z Sygnalistą** – osoba fizyczna, która może doświadczyć Działań odwetowych, w tym współpracownik lub osoba najbliższa Sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17);
- 11) **Platforma** – szyfrowany system informatyczny służący dokonywaniu Zgłoszeń za pomocą formularza *online* znajdującego się w Biuletynie Informacji Publicznej Organu;
- 12) **Postępowanie Wyjaśniające** – postępowanie prowadzone przez Komisję Wyjaśniającą lub upoważnioną osobę przez **Organ Publiczny** w celu rozpoznania Zgłoszenia;
- 13) **Procedura** – niniejsza procedura, inaczej: Procedura zgłoszeń zewnętrznych;
- 14) **Raport** – dokument opracowany przez Komisję Wyjaśniającą lub upoważnioną osobę przez **Organ Publiczny** na skutek Postępowania Wyjaśniającego i przekazany do władz Organu Publicznego;
- 15) **Rejestr zgłoszeń** – rejestr zgłoszeń zewnętrznych prowadzony przez **Organ Publiczny**;
- 16) **Rozstrzygnięcie** – decyzja wydana przez **Organ Publiczny** na skutek zakończenia Postępowania Wyjaśniającego;
- 17) **Sygnalista** – osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą w tym pracownik, stażysta, pracownik tymczasowy, zleceniobiorca, prokurent, akcjonariusz, współnik, itp. Dotyczy to także przypadku zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz Organu Publicznego, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym lub już po ich ustaniu.
- 18) **Zgłoszenie** – zgłoszenie zewnętrzne w przedmiocie naruszenia prawa złożone zgodnie z wymogami Procedury i zawierające Informację o naruszeniu prawa;
- 19) **Zgłoszenie zewnętrzne** – ustne lub pisemne przekazanie Informacji o naruszeniu prawa Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu w rozumieniu art. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024r., poz. 928 ze zm.);
- 20) **Ujawnienie publiczne** - Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 5 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024r., poz. 928 ze zm.).

§ 3. Zewnętrzne zgłoszenie naruszenia prawa

1. Przedmiotem Zgłoszenia zewnętrznego może być naruszenie prawa poprzez działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem albo mające na celu obejście prawa, dotyczące następujących obszarów:
 - 1) korupcji,
 - 2) zamówień publicznych,
 - 3) usług, produktów i rynków finansowych,
 - 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami,
 - 6) bezpieczeństwa transportu,

- 7) ochrony środowiska,
 - 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądowego,
 - 9) bezpieczeństwa żywności i pasz
 - 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt,
 - 11) zdrowia publicznego,
 - 12) ochrony konsumentów,
 - 13) ochrony prywatności i danych osobowych,
 - 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych,
 - 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej,
 - 16) rynku zewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publiczno-prawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych,
 - 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16. Jeżeli dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Organu.
2. Zgłoszenia dotyczące obszaru określonego w ust. 1 pkt. 17 przyjmuje i rozpatruje Rzecznik Praw Obywatelskich w przypadku, gdy żaden inny **Organ** nie jest właściwy do podjęcia działań następczych.
 3. Zgłoszenie może zostać złożone przez Sygnalistę, w szczególności przez:
 - 1) kandydata do pracy, który powziął wiedzę na temat naruszeń prawa w trakcie procesu rekrutacji lub innych negocjacji prowadzonych w celu wykonywania pracy na jakiegokolwiek podstawie prawnej,
 - 2) pracownika lub pracownika tymczasowego,
 - 3) współpracownika rozumianego jako osoba współpracująca na podstawie umowy cywilnoprawnej (np. umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o świadczenie usług),
 - 4) wspólnika, nieetatowego członka zarządu,
 - 5) stażystę, wolontariusza lub praktykanta,
 - 6) osobę pracującą pod nadzorem i kierownictwem wykonawców, podwykonawców i dostawców;
 - 7) osoby wymienione w pkt 1-6, także po ustaniu stosunku prawnego.
 4. Zgłoszenie obejmuje Informację o naruszeniu prawa, tj. może nastąpić na skutek wiedzy o naruszeniu prawa lub uzasadnionego podejrzenia i może dotyczyć tak zaistniałego naruszenia prawa, jak i potencjalnego, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie albo obejmuje informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa.
 5. Wybór kanału dokonania Zgłoszenia naruszenia prawa należy do Sygnalisty, a żadna osoba działająca w imieniu lub na rzecz **Organu Publicznego** nie może wpływać pośrednio lub bezpośrednio na podjęcie tej decyzji. Za wpływanie na podjęcie decyzji nie będzie uznane udzielenie informacji na temat możliwych kanałów zgłaszania ani wyjaśnienie reguł określonych w Procedurze lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa.
 6. Zgłoszenie obejmuje Informację o naruszeniu prawa, tj. może nastąpić na skutek wiedzy o naruszeniu prawa lub uzasadnionego podejrzenia i może dotyczyć tak zaistniałego naruszenia prawa, jak i potencjalnego, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie albo obejmować informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa.
 7. Sygnalista może dokonać Zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego. Organ Publiczny zachęca do korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej tego podmiotu, a Sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych.
 8. Postanowienia Procedury stosuje się do wszystkich zgłoszeń zewnętrznych, zarówno tych, które wpłynęły bezpośrednio do Organu, jak i przekazanych na podstawie przepisów Ustawy o ochronie sygnalistów przez inny organ publiczny lub Rzecznika Praw Obywatelskich.
 9. Informacja o naruszeniu prawa może być w każdym przypadku zgłoszona również do Rzecznika Praw Obywatelskich albo organu publicznego.

§ 4. Sposoby zgłaszania naruszeń prawa

1. Zgłoszenie zewnętrzne można dokonać w następujących formach:
 - 1) w formie ustnej podczas rozmowy z upoważnionym przedstawicielem **Organu Publicznego** - Koordynatorem do spraw przyjmowania nieprawidłowości;
 - 2) poprzez wypełnienie formularza Zgłoszenia dostępnego online i znajdującego się na Platformie. Komunikacja za pośrednictwem formularza jest szyfrowana, zapewnia bezpieczeństwo zgłoszenia, w tym jego poufność. Zgłoszenie online dostępne jest pod adresem w Biuletynie Informacji Publicznej **Organu Publicznego** w zakładce Zgłoszenia Zewnętrzne;
 - 3) w formie pisemnej, np. przy wykorzystaniu **Wzoru Zgłoszenia stanowiącego Załącznik nr 3 do Procedury zgłoszeń zewnętrznych**, przesyłając je pocztą na adres Organu Publicznego z oznaczeniem umieszczonym na zamkniętej kopercie „**Koordinator ds. sygnalizowania nieprawidłowości, poufne**”. Zamkniętą kopertę, po wpłynięciu do urzędu, przekazuje się do rąk własnych Koordynatora ds. sygnalizowania. Niniejsze zgłoszenie wyłącza się z obiegu kancelaryjnego.
2. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie Zgłoszeń jest wyznaczony przez Organ Publiczny Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości.
3. Formularz Zgłoszenia dostępny *online* pozwala na podanie przez Sygnalistę swojej tożsamości, danych kontaktowych oraz przekazanie Informacji o naruszeniu prawa.
4. Anonimowe Zgłoszenia nie będą rozpatrywane.
5. Złożenie zgłoszenia poprzez wypełnienie formularza *online*, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, pozwala na prowadzenie szyfrowanej komunikacji z Sygnalistą, któremu po dokonaniu Zgłoszenia zostaje przypisany numeryczny login, za pomocą którego może on zalogować się do Platformy w celu zapoznania się z treścią złożonego Zgłoszenia i prowadzenia komunikacji z Koordynatorem ds. sygnalizowania nieprawidłowości.
6. Zgłoszenie ustne, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:
 - 1) powinno być dokonane na wcześniej umówionym spotkaniu lub telefonicznie z wyznaczonym Koordynatorem pod numerem telefonu wskazanym w BIP **Organu Publicznego**. Spotkanie, o którym mowa w zdaniu pierwszym może być zorganizowane na wniosek Sygnalisty *ad hoc* lub w terminie 14 dni od dnia otrzymania przedmiotowego wniosku,
 - 2) powinno zostać udokumentowane przez Koordynatora ds. sygnalizowania nieprawidłowości w formie protokołu uwzględniającego dokładny przebieg rozmowy. Zarejestrowanie Zgłoszenia wymaga akceptacji protokołu przez Sygnalistę dlatego należy mu umożliwić:
 - a) zapoznanie się z protokołem,
 - b) wprowadzenie ewentualnych poprawek do jego treści,
 - 3) może zostać nagrane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 ze zm.) zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów. Nagrane zgłoszenie zostanie zabezpieczone na nośniku danych, a następnie przekazane do rozpatrzenia właściwej komisji.
7. Zgłoszenie powinno obejmować następujące elementy:
 - 1) imię, nazwisko, stanowisko służbowe oraz miejsce wykonywania pracy przez Sygnalistę,
 - 2) adres korespondencyjny lub adres email jako adres do kontaktu z Sygnalistą,
 - 3) imię, nazwisko, stanowisko służbowe Osoby, której dotyczy zgłoszenie,
 - 4) opis naruszenia prawa i zdarzeń, z jakich to wynika,
 - 5) datę złożenia Zgłoszenia.
8. W Zgłoszeniu można także wskazać na dowody potwierdzające naruszenie prawa (np. dokumenty, świadkowie) oraz złożyć w tym celu odpowiednie materiały dowodowe.

9. Sygnalista na każdym etapie po złożeniu Zgłoszenia aż do jego rozpoznania może uzupełnić Zgłoszenie, w tym również złożyć dodatkowe dowody albo wnieść o przeprowadzenie określonych czynności dowodowych.
10. W terminie 7 dni od dnia otrzymania Zgłoszenia Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości potwierdza Sygnaliście jego przyjęcie, chyba że Sygnalista nie podał danych do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie. **Wzór potwierdzenia stanowi załącznik nr 11** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
11. Maksymalnie w terminie 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia przyjęcia Zgłoszenia, w terminie maksymalnie 3 miesięcy od dnia dokonania Zgłoszenia Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości przekazuje Sygnaliście Informację zwrotną, chyba że nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać tą Informację.
12. W uzasadnionych przypadkach w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia.
13. Na skutek Zgłoszenia Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości podejmuje stosowne działania.

§ 5. Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości

1. **Organ Publiczny** upoważnia spośród pracowników osoby uprawnione do:
 - 1) przyjmowania Zgłoszeń, dokonywania ich wstępnej weryfikacji, podejmowania Działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych,
 - 2) kontaktu z Sygnalistą w celu przekazywania Informacji zwrotnych i w razie potrzeby – zwracania się o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje w zakresie przekazanych informacji, jakie mogą być w jego posiadaniu,
 - 3) przekazywania zainteresowanym osobom informacji na temat niniejszej Procedury,
 - 4) **wzór upoważnienia stanowi załącznik nr 1** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
2. Upoważnieni pracownicy Organu Publicznego są obowiązani do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskali w ramach przyjmowania i weryfikacji Zgłoszeń lub podejmowania Działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy. Informacje stanowiące tajemnicę Organu Publicznego mogą być wykorzystywane wyłącznie w celu podjęcia działań następczych.
3. Organ Publiczny wyznacza do przyjmowania zgłoszeń **Koordynatora ds. sygnalizowania nieprawidłowości**, podając jego personalia i numer telefonu przeznaczone do komunikacji na Biuletynie Informacji Publicznej/Zakładzie sygnaliści/zgłoszenia zewnętrzne.
4. Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości jako osoba upoważniona przez Organ Publiczny zobowiązany jest do podejmowania działań, o których mowa w ust. 1 z należytą starannością.
5. Jeżeli charakter i treść Zgłoszenia dają ku temu podstawy, w szczególności bazując na zgromadzonych dowodach, Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości może zawiadomić odpowiedni organ administracji lub organy ścigania o dokonany naruszeniu prawa.

§ 6. Postępowanie Wyjaśniające

1. Organ Publiczny prowadzi Postępowanie Wyjaśniające z należytą starannością.
2. Po otrzymaniu Zgłoszenia Koordynator ds. sygnalizowania przesyła Sygnaliście, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia przyjęcia Zgłoszenia, potwierdzenie jego przyjęcia, chyba, że Sygnalista wystąpił wyraźnie z odmiennym wnioskiem, w tym zakresie lub Organ ma uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie przyjęcia Zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości Sygnalisty.

3. Upoważniony pracownik jako przedstawiciel Organu Publicznego dokonuje weryfikacji Zgłoszenia, polegającej na ustaleniu, czy dotyczy ono Informacji o naruszeniu prawa oraz czy dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Organu, a jeżeli nie należy – na ustaleniu organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych;
 - 1) **rozpatruje Zgłoszenie zewnętrzne** – w przypadku, gdy pozwala na to wstępna weryfikacja Zgłoszenia, w tym gdy dotyczy ono naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Organu;
 - 2) **przekazuje Zgłoszenie zewnętrzne** niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia dokonania Zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia Działań następczych – w przypadku, gdy Zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania Organu oraz informuje o tym Sygnalistę. **Wzór informacji o przekazaniu zgłoszenia stanowi załącznik nr 9** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
 - 3) Organ Publiczny za pośrednictwem Koordynatora ds. sygnalizowania **przekazuje Sygnaliście Informację** zwrotną, maksymalnie w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia Zgłoszenia. W uzasadnionych przypadkach Organ przekazuje Sygnaliście Informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia Zgłoszenia, po poinformowaniu o tym Sygnalisty przed upływem terminu 3 miesięcy od dnia przyjęcia Zgłoszenia;
 - 4) Koordynator ds. sygnalizowania informuje **Sygnalistę także o ostatecznym wyniku** postępowań wyjaśniających wszczętych na skutek Zgłoszenia.
4. W przypadku, gdy po dokonaniu wstępnej weryfikacji, Organ stwierdzi, że Zgłoszenie nie dotyczy Informacji o naruszeniu prawa, odstępuje od rozpatrzenia Zgłoszenia, o czym informuje Sygnalistę poprzez wysłanie wiadomości za pośrednictwem Platformy, podając ustalenia ze wstępnej weryfikacji Zgłoszenia.
5. Odstępując od rozpatrzenia Zgłoszenia Organ Publiczny może poinformować Sygnalistę, że informacja objęta Zgłoszeniem podlega rozpatrzeniu w trybie przewidzianym w przepisach odrębnych, w szczególności jako przedmiot powództwa cywilnego, zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, skargi do sądu administracyjnego, skargi, wniosku lub petycji, lub może zostać przedstawiona właściwym organom do rozpatrzenia w innym trybie. Poinformowanie Sygnalisty nie wpływa w szczególności na dopuszczalność wniesionego później środka prawnego, na bieg terminów ani na treść rozstrzygnięcia lub sposób zakończenia postępowania. Informacja przekazana Sygnaliście zawiera pouczenie w tym zakresie.
6. Na żądanie Sygnalisty Organ, jeżeli jest właściwy do podjęcia Działań następczych, wydaje nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania **zaświadczenie**, w którym potwierdza, że Sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 Ustawy o ochronie sygnalistów. **Wzór zaświadczenia stanowi załącznik nr 8** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
7. Organ może zwrócić się do Sygnalisty, na podany przez niego adres do kontaktu, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, jakie mogą być w jego posiadaniu. Jeżeli Sygnalista sprzeciwia się przestaniu żądanych wyjaśnień lub dodatkowych informacji lub ich przestanie może zagrozić ochronie poufności jego tożsamości, Organ odstępuje od żądania wyjaśnień lub dodatkowych informacji.
8. **Działania następcze** podejmowane przez Organ Publiczny na skutek przyjęcia Zgłoszenia w celu wyjaśnienia zawartych w nim informacji polegają w szczególności na rozpatrzeniu danego zgłoszenia według specyfiki danego organu i uprawnień organu wynikających z przepisów prawa; w szczególności działania następcze polegają na prowadzeniu postępowania wyjaśniającego, wszczęciu kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesieniu oskarżenia, działaniach

podjętych w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury lub podjęcia innych działań zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa.

9. W uzasadnionych przypadkach w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego Organ może przekazać Zgłoszenie zewnętrzne:
 - 1) jednostkom organizacyjnym podległym lub nadzorowanym,
 - 2) innej jednostce organizacyjnej, której powierzono zadania w drodze porozumienia.
10. Do postępowania przez podmioty określone w ust. 8 stosuje się odpowiednio przepisy art. 42-44 Ustawy o ochronie sygnalistów.
11. Organ przekazuje bez zbędnej zwłoki właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii Europejskiej informacje zawarte w Zgłoszeniu w celu prowadzenia działań następczych w trybie stosowanym przez takie instytucje, organy lub jednostki, jeżeli przewidują to przepisy odrębne.
12. Organ publiczny może nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w Zgłoszeniu dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego Sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym. Organ informuje Sygnalistę o niepodjęciu Działania następczych, podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia – pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym Sygnalistę. **Wzór informacji stanowi załącznik nr 10** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
13. Organ Publiczny w ramach Postępowania Wyjaśniającego, jeżeli będzie tego wymagać charakter zgłoszenia może powołać bezstronną Komisję, na zasadach określonych w odrębnym wewnętrznym regulaminie Komisji. **Wzór powołania komisji stanowi załącznik 4** Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
14. Posiedzenia Komisji Wyjaśniającej odbywają się w miejscu zapewniającym maksymalną możliwą poufność posiedzenia. Posiedzenia mogą także odbywać się online, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i poufności komunikacji i ochrony danych osobowych z zachowaniem odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych w tym szyfrowania danych w komunikacji elektronicznej.
15. Każda osoba biorąca udział w Postępowaniu Wyjaśniającym jest obowiązana do zachowania poufności, co potwierdza podpisując oświadczenie o obowiązku zachowania poufności oraz braku szczególnych powiązań z Sygnalistą. **Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
16. Na skutek rozpoznania Zgłoszenia upoważniony pracownik Organu Publicznego lub powołana do rozpatrzenia Komisja Wyjaśniająca przygotowuje Raport – stanowiący odpowiedź dla Sygnalisty, zawierający następujące kategorie informacji:
 - 1) opis przedmiotu Zgłoszenia,
 - 2) opis podjętych czynności w Postępowaniu Wyjaśniającym,
 - 3) opis ustalonego stanu faktycznego,
 - 4) wnioski z Postępowania Wyjaśniającego, w tym w odniesieniu do tego czy Zgłoszenie jest zasadne, niezasadne lub częściowo zasadne,
 - 5) rekomendacje dalszych Działania następczych lub działań naprawczych do podjęcia na skutek przeprowadzonego Postępowania Wyjaśniającego, jeśli znajduje to zastosowanie.
17. Raport przekazuje się do władz Organu Publicznego w terminie 3 dni od jego wydania. Władze Organu Publicznego wydają Rozstrzygnięcie na podstawie Raportu. O wyniku sprawy i przedmiocie rozstrzygnięcia Sygnalistę informuje Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości niezwłocznie po jego przyjęciu. Ogólny **wzór raportu stanowi załącznik nr 6** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.
18. Koordynator ds. sygnalizowania nieprawidłowości z upoważnienia **Organu Publicznego** prowadzi Rejestr zgłoszeń, zgodnie z zasadą poufności. Rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej za pomocą dedykowanej aplikacji lub w postaci papierowej. **Wzór rejestru stanowi załącznik nr 7** do Procedury zgłoszeń zewnętrznych.

19. Wpisu do Rejestru dokonuje się na podstawie zgłoszenia zewnętrznego. Rejestr zgłoszeń zawiera:
 - 1) numer zgłoszenia,
 - 2) przedmiot naruszenia prawa,
 - 3) dane osobowe Sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób,
 - 4) adres do kontaktu Sygnalisty,
 - 5) datę dokonania Zgłoszenia,
 - 6) informację o podjętych działaniach następczych,
 - 7) informację o wydaniu zaświadczenia,
 - 8) informacje o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 2 Ustawy o ochronie sygnalistów,
 - 9) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia – o ile Organ posiada te dane.
 - 10) datę zakończenia sprawy wywołanej Zgłoszeniem.
20. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w Rejestrze są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono Działania następcze lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
21. Jeżeli zgłoszenie zostanie uznane za uzasadnione i dotyczy naruszenia prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania **Organu Publicznego**, podejmuje dalsze kroki w celu zbadania sprawy i naprawienia naruszenia prawa. W szczególności może podjąć jedno lub kilka z poniższych działań:
 - 1) wprowadzenie zmian w procedurach wewnętrznych;
 - 2) zgłoszenia odpowiednim organom;
 - 3) wyciągnięcia odpowiedzialności wobec osoby odpowiedzialnej;
 - 4) przeszkolenia personelu;
 - 5) wdrożenia nowych systemów kontroli.
22. W przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania Organu Publicznego, do którego zgłoszenie wpłynęło, przekazuje je niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do właściwego Organu Publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.

§ 8. Poufność i ochrona danych osobowych

1. **Organ Publiczny** zapewnia ochronę poufności tożsamości Sygnalisty, Osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz osoby trzeciej wskazanej w Zgłoszeniu lub w toku Postępowania Wyjaśniającego, bez względu na to, czy udziela wyjaśnień w toku Postępowania, czy też nie.
2. Dane osobowe Sygnalisty oraz osób trzecich pozwalające na ustalenie ich tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą Sygnalisty lub osób trzecich. **Wzór przykładowy zgodny na ujawnienie danych stanowi załącznik nr 5** procedury zgłoszeń zewnętrznych.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.
4. Przed dokonaniem ujawnienia, o którym mowa w ust. 3, Organ – jako właściwy Organ Publiczny – lub właściwy sąd powiadamia o tym Sygnalistę, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia jego danych osobowych, chyba że takie powiadomienie zagrozi postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu lub sądowemu.

5. Ochrona poufności rozumiana jest szeroko i dotyczy wszelkich informacji, które pozwalają pośrednio lub bezpośrednio zidentyfikować tożsamość osób wskazanych w ust. 1.
6. **Organ Publiczny** gwarantuje, że Procedura oraz związane z przyjmowaniem zgłoszeń przetwarzanie danych osobowych uniemożliwiają nieupoważnionym osobom uzyskanie dostępu do informacji objętych Zgłoszeniem.
7. **Organ Publiczny** dopuszcza do przyjmowania i weryfikacji Zgłoszeń, podejmowania działań następczych oraz przetwarzania w tym celu danych osobowych wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie i jednocześnie zobowiązane do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, w których posiadanie weszły w ramach tych czynności, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego.
8. **Organ Publiczny realizuje obowiązek informacyjny wynikający z art. 12 art. 13 lub 14** rozporządzenia RODO bezpośrednio oraz za pomocą BIP lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

§ 9. Zakaz Działań odwetowych i środki ochrony Sygnalisty

1. Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania Zgłoszenia pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem Zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania Zgłoszenia, i że stanowi Informację o naruszeniu prawa.
2. **Organ Publiczny** nie stosuje Działań odwetowych, ani gróźb lub prób ich podjęcia wobec jakichkolwiek osób zaangażowanych w złożenie Zgłoszenia lub Postępowanie Wyjaśniające, w szczególności wobec Sygnalisty, Osoby pomagającej w dokonaniu Zgłoszenia, Osoby powiązanej z Sygnalistą, świadka w Postępowaniu Wyjaśniającym ani podmiotów prawnych, które stanowią własność Sygnalisty, dla których pracuje lub które są w inny sposób z nim powiązane w Kontekście związanym z pracą.
3. **Organ Publiczny** udziela osobom narażonym na Działania odwetowe wsparcia w celu zapobieganiu wystąpieniu tych działań.
4. Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem, że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.
5. W przypadku podjęcia wobec Sygnalisty działań odwetowych, Sygnalista ma prawo do odszkodowania (w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie) lub prawo do zadośćuczynienia.
6. Zakaz działań odwetowych obowiązuje także wówczas, gdy na skutek działań następczych okaże się, że Zgłoszenie było bezzasadne. Nie dotyczy to jednak osób składających fałszywe oskarżenie lub fałszywe wyjaśnienia w związku ze Zgłoszeniem.
7. Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę, z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, przepisów o ochronie danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy Organu Publicznego, pod warunkiem że osoba składająca Zgłoszenie lub ujawniająca publicznie miała uzasadnione podstawy by sądzić, że Zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą o ochronie sygnalistów. Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem, że takie uzyskanie lub dostęp nie stanowią czynu zabronionego.
8. Ochrona przed działaniami odwetowymi oraz przed innymi skutkami Zgłoszenia, o których mowa w niniejszym paragrafie przysługuje Sygnaliście oraz Osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, jak również Osobie powiązanej z Sygnalistą.
9. Środki ochrony sygnalisty opisane w Procedurze oraz przepisach, dotyczą także:
 - osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą;

- osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność sygnalisty lub go zatrudniającej;
 - monitorowanie Procedury pod względem skuteczności zastosowanych w niej mechanizmów oraz prawidłowości podejmowanych na jej podstawie czynności.
10. W związku z przyjmowaniem zgłoszeń zewnętrznych zapewnia się ochronę poufności tożsamości osoby, której dotyczy zgłoszenie.
 11. Organ Publiczny udziela osobom narażonym na Działania odwetowe wsparcia w celu zapobieżenia wystąpienia tych działań poprzez zapewnienie możliwość udzielenia poufnej porady.
 12. Dokonanie Zgłoszenia nie może stanowić wobec Sygnalisty podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę, z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, przepisów o ochronie danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że osoba składająca Zgłoszenie miała uzasadnione podstawy by sądzić, że Zgłoszenie jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą o ochronie sygnalistów. Uzyskanie informacji będących przedmiotem Zgłoszenia lub dostęp do takich informacji nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem, że takie uzyskanie lub dostęp nie stanowią czynu zabronionego. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w zdaniu pierwszym, Sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania.
 13. Ochrona przed działaniami odwetowymi oraz przed innymi skutkami Zgłoszenia, o których mowa w niniejszym paragrafie ma zastosowanie odpowiednio do Osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, Osoby powiązanej z Sygnalistą oraz do osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej Sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność Sygnalisty lub go zatrudniającej.

§ 10. Zgłoszenia Zewnętrzne i Organ Państwowy

1. **Zgłoszenie zewnętrzne** – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu lub – w stosownych przypadkach – do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej informacji o naruszeniu prawa zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024r., poz. 928 ze zm.).
2. Zgłoszenie zewnętrzne jest przyjmowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 4 Ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024r., poz. 928 ze zm.).
3. Do Rzecznika Praw Obywatelskich może się zgłosić każdy, kto uważa, że państwo naruszyło jego prawa, że jest nierówno traktowany. Informacyjna linia obywatelska: 800 676 676, e-mail biurorzecznika@brpo.gov.pl, Adres korespondencyjny: Biuro RPO, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa. Istnieje także możliwość przekazania zgłoszenia w języku migowym, anonimowo poprzez formularz kontaktowy na stronie osobiście w jednym z oddziałów.
4. Organ publiczny za każdy rok kalendarzowy sporządza sprawozdanie zawierające dane statystyczne dotyczące zgłoszeń zewnętrznych, obejmujące: liczbę przyjętych zgłoszeń zewnętrznych; liczbę postępowań wyjaśniających i postępowań wszczętych w wyniku przyjętych zgłoszeń zewnętrznych oraz informacje na temat wyniku tych postępowań; szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego.

5. Organ publiczny przekazuje sprawozdanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za jaki sprawozdanie jest sporządzane.

§ 11. Przepisy karne i sankcje

Sankcje za naruszenie przepisów zostały określone w ustawie w art. 54-59 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928 ze zm.)¹.

§ 12. Postanowienia końcowe

1. Procedura jest poddawana stałemu monitorowaniu pod względem:
 - 1) zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa,
 - 2) skuteczności zastosowanych w niej mechanizmów,
 - 3) prawidłowości podejmowanych na jej podstawie czynności.
2. Procedura nie wyłącza praw i obowiązków wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.
3. Procedura wchodzi w życie od dnia ogłoszenia informacji o jej wprowadzeniu w podmiocie prawnym.
4. Mając na względzie doświadczenie w zakresie Zgłoszeń zewnętrznych, co najmniej raz na 3 lata Organ dokonuje przeglądu niniejszej Procedury. Organ dostosowuje Procedurę odpowiednio do wyników dokonanego przeglądu oraz doświadczenia własnego lub innych organów publicznych.
5. W zakresie nieuregulowanym stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności przepisy Ustawy o ochronie sygnalistów.

¹„Art. 54. 1. Kto, chcąc, aby inna osoba nie dokonała zgłoszenia, uniemożliwia jej to lub istotnie utrudnia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 stosuje wobec innej osoby przemoc, groźbę bezprawną lub podstęp, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3

Art. 55. 1. Kto podejmuje działania odwetowe wobec sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w sposób uporczywy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 56. Kto wbrew przepisom ustawy ujawnia tożsamość sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 57. Kto dokonuje zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 58. Kto, będąc odpowiedzialnym za ustanowienie procedury zgłoszeń wewnętrznych, wbrew przepisom ustawy procedury tej nie ustanawia lub ustanawia ją z istotnym naruszeniem wynikających z ustawy wymogów podlega karze grzywny.

Art. 59. Orzekanie w sprawach o czyn określony w art. 58 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963).”